

Věděli jste, že...?

• Škoda Auto Mladá Boleslav má u své firmy přímo střední i vysokou školu, kde připravuje své budoucí zaměstnance. Každé auto, které se ve firmě montuje (→ obr. 5), má už svého majitele a je sestavováno přesně dle jeho přání (barva, interiér, vybava...).

Obr. 5 – Škoda Auto (výroba)

Nejvýznamnější odvětví českého průmyslu – strojírenství, dělíme

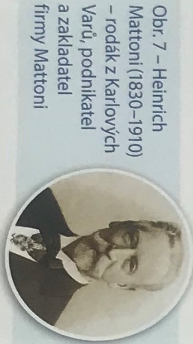
na **těžké a lehké strojírenství** a na **elektrotechnický průmysl**. **Elektrotechnika** se soustředí především na **domácí spotřebiče** (ETA Hliniško) a na **výpočetní techniku**. Rozvíjí se i díky zahraničním investorům, vznikají **nové výroby a montážní haly** (Panasonic u Plzně → obr. 6). **Lehké strojírenství** je zaměřeno na **automobilový průmysl a autotříslušenství** (Bosch Diesel Jihlava). Nejvýznamnější **automobilky** v ČR jsou **Škoda Auto Mladá Boleslav, TPČA Kolín a Hyundai** u Nošovic. Dalšími významnými artikly známých značek jsou **nákladní auta** (Avia Praha a Tatra Kopřivnice), **autobusy** (Karosa Vysoké Mýto), **traktory** (Zetor Brno) či **malá sportovní letadla** (Aero Vodochody, Let Kunovice). **Těžké strojírenství** se zabývá **výrobou těžkých strojů** (např. důlní technika, tramvaje, lokomotivy, turbíny, lodní šrouby apod.). Nejznámější české strojíreny jsou **Žďas žďár nad Sázavou, ČKD Praha, Škoda Holding v Plzni a UNEX v Uničově**.

Věděli jste, že...?

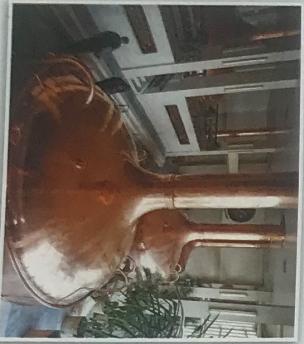
• První kostkový cukr byl vyroben v Čechách (Dačice) roku 1841.

Obr. 6 – Průmyslová zóna Plzeň

Obr. 7 – Heinrich Mattoni (1830–1910) – podnikatel z Karlových Varů, podnikatel a zakladatel firmy Mattoni

Obr. 8 – Varna pivovaru Budějovický Budvar

Věděli jste, že...?

• Oblíbený nápoj Kofola je původem z České republiky.

Vedle těchto významných, prosperujících odvětví se v ČR nacházejí i **odvětví, která během posledních let zaznamenávají úpadek, nebo dokonce krachují** (např. v dílskedku levného dovozu ze zahraničí). K těmto odvětvím patří např. **textilní, oděvní, kožedělný a obuvnický průmysl**. Útlum výroby se odrazil i **v zavírání podniků a následněm propouštění zaměstnanců**. Výroba byla úplně ukončena nebo přesunuta do výchoďních zemí (obuvnická firma **Bata**). Značky, které zůstaly, se většinou

Obr. 9 – Porcelán z Karlových Varů

přeorientovaly na specializované výrobky, např. **technické textilie, ohnivzdorné látky, biotechnologie a nanotechnologie**. Některé se **od velkovýroby přesunuly k výrobě na zakázku (OP Prostějov)**.

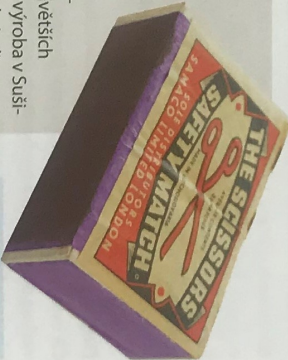
Podobně jako průmysl textilní je na tom i **výroba porcelánu** (→ obr. 9), **keramiky a skla**. Například v letech 2008–2009 musela **provoz ukončit známá značka Sklo Bohemia**.

Netradiční odvětví, které nás proslavilo po celém světě, je **výroba hudebních nástrojů**. Žádané jsou **klavíry Petrof, varhany Knov a výrobky od firmy Amati z Kraslic** (→ obr. 10) vyrábějící **dechové a strunné nástroje**.

Nechybí ani zastoupení **dřevozpracujícího, papírenského a polygrafického průmyslu**, stejně jako řady dalších.

Věděli jste, že...?

• Firma Solo Sušice vyrábí sítky (→ obr. 11), které byly ve světě známé již ve 2. pol. 19. st. Kromě klasických zápa-
lek vyrábí i křbové, které patří k jedněm z nejvícejších na světě. V současnosti je výroba v Sušici ukončena a přesunuta do Indie.

Obr. 11 – Sítky Solo

Co už víme...?

Český průmysl patří k rozvinutým. Vznikají nové průmyslové zóny a průmysl se přesouvá i do oblastí, kde nejsou suroviny. Některá průmyslová odvětví v současnosti upadají (textilní, oděvní, obuvnický, kožedělný, výroba skla a porcelánu). Významnými odvětvími jsou **hutní průmysl, chemický průmysl (petrochemie, farmacie...), strojírenský průmysl (těžký, lehký, elektrotechnický), potravinářský průmysl (mlékařenský, masný, konzervařenský, pekárenský, výroba minerálních vod, alkoholických nápojů, zpracování kávy a čaje, výroba cukrovinek)**. Ve světě je známa výroba hudebních nástrojů a zápa-
lek.

Věděli jste, že...?

• ČR je ve světě známá výrobou **křesťálového skla** a **bizuterie** (Jablonec nad Nisou), ale i **výrobou užítkového skla**. Přesto mnoho sklárůn omezuje nebo ukončuje provoz.
• Svě místo si zachovává např. **ruční výroba krajele ve Landsdorfu**.

Obr. 10 – housle Amati z Kraslic

7 Otázky a úkoly k opakování

1. Stručně charakterizuj český průmysl (oblasti, výspělost...).
2. Charakterizuj energetický průmysl ČR.
3. Jmenuj některé významné firmy chemického průmyslu a uveď, co vyrábí. Jmenuj obory strojírenství a uveď významné podniky.
5. Na čem je založen potravinářský průmysl?
6. Vymenuj alespoň 3 značky českého potravinářského průmyslu.
7. Jaké lokalizační faktory budou rozhodující pro vybudování a) tepelné elektrárny, b) chemické továrny, c) strojírenského závodu?
8. Jmenuj alespoň 2 české elektrárny.
9. Které hudební nástroje se vyrábí v ČR?